

Handläggare
Charlotte Sundvall
Telefon: 08-50818070

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2023-06-15

Årsrapport 2022 för Farsta stadsdelsnämnd

Yttrande till Stadsrevisionen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Stadsrevisionen som yttrande över årsrapport 2022 för Farsta stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat stadsdelsnämndens verksamhet under 2022 och gjort bedömningen att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig bland annat på noterade brister i informationssäkerhetsarbetet, uppföljning av internkontroll och att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits utifrån revisionens tidigare rekommendationer.

Förvaltningen kommenterar i tjänsteutlåtandet Stadsrevisionens synpunkter och redovisar vad som har gjorts och görs för att avhjälpa bristerna.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholms stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten.

Stadsrevisionen har nu överlämnat sin årsrapport 2022 över Farsta stadsdelsnämnd och begärt att nämnden lämnar ett yttrande senast den 30 juni.

Ärendet

Rapporten omfattar följande områden:

1. Verksamhet och ekonomi
2. Intern kontroll
3. Räkenskaper
4. Uppföljning av tidigare års granskning

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att Farsta stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på att resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt att lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts. Revisionskontoret rekommenderar dock nämnden att utveckla sin analys av måluppfyllelse och säkerställa att grund för bedömning anges för respektive verksamhetsmål.

En särskild granskning har genomförts av nämndens samverkansöverenskommelse med polisen. Revisionskontorets bedömning är att arbetet följs upp och åtgärder har vidtagits för att löpande förbättra samverkan.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Bedömningen grundas bland annat på de brister som noterats i granskningar som rör direktivet för säkerhet i nätverks- och informationssystem (NIS-direktivet), löne- och inköpsprocessen samt förtroendekänsliga poster. Uppföljning av tidigare års granskning visar att nämnden inte har åtgärdat lämnade rekommendationer i tillräcklig utsträckning, exempelvis när det gäller implementering av dataskyddsförordningen samt köp av personlig assistans enligt LSS.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskning

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är att säkerställa hanteringen av extra skyddsvärda personuppgifter vid köp av personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vidare behöver nämnden utveckla sitt arbete kopplat till

efterlevnad av dataskyddsförordningen samt att utveckla och samordna planeringen av det förebyggande arbetet riktat mot äldre personer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab i samråd med övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen kommenterar Stadsrevisions årsrapport enligt följande.

Verksamhet och ekonomi

Förvaltningen håller fast vid bedömningen att nämnden genom sitt arbete har bidragit till att kommunfullmäktiges verksamhetsmål, inriktningsmål och visioner uppnåtts under året.

Förvaltningen delar bara delvis Stadsrevisionens bedömning av nämndens måluppfyllelse avseende mål 1.4 och 1.5. Utöver de indikatorer som ingår i målen har revisionen inte fullt ut tagit hänsyn till att bedömningen även omfattar individuppföljning som resulterat i att nämnden gjort bedömningen att målen har uppnåtts. Däremot tar nämnden till sig rekommendationen att tydligare redogöra för de avvägningar som har gjorts i samband med målbedömningen och avser att tydliggöra detta framöver.

Utöver de generella rekommendationerna kring målbedömning vill nämnden också lyfta fram att det pågår ett arbete för att stärka verksamheterna i syfte att förbättra kvaliteten och resultaten inom flera av de områden som revisionen tar upp i sin rapport.

Mat och måltidssituationen för äldre

Under 2023 är mat och måltider ett av fem fokus- och utvecklingsområden för äldreomsorgen i Farsta. En utbildningsinsats har påbörjats för de mat- och måltidsombud som finns på enheterna. Bland annat har ombuden utbildats i hur man kan anpassa allmänna utrymmen på vård- och omsorgsboenden, med fokus på måltidsmiljön och måltidssituationen, till den sköra hjärnan och skapa en lugn, stödjande och tydlig miljö. Ett annat tema har varit upplevelsbaserad utbildning kring mat tillsammans med Kliniskt träningscentrum¹.

Utevistelse för brukare på vård- och omsorgsboende

Det pågår ett arbete för att mer strukturerat erbjuda utevistelse för brukare inom äldreomsorg, och även motivera dem att utnyttja

¹ KTC är en gemensam resurs och mötesplats där medarbetare och studenter får möjlighet att utveckla och fördjupa sina kliniska färdigheter för att möta de krav på patientsäker vård och omsorg som ställs.

möjligheten. Alla enheter har idag en aktivitetssamordnare/ombud med fokus på bland annat detta. Arbete pågår för att stärka kontaktmannarollens uppdrag att motivera boende till aktiviteter och utomhusvistelse. Det pågår också ett arbete med att förbättra dokumentationen av hur och när detta har erbjudits brukarna och vilka motiverande insatser som har vidtagits.

Skolsamordnaren

Satsningen med skolsamordnare påbörjades under 2022 och fortgår under 2023. Bedömningen är att det kommer att ge effekter inom kort och nämnden kommer att följa upp det under året.

Intern kontroll

Informationssäkerhetsarbetet och dataskydd

Avseende revisionens slutsatser om efterlevnaden av NIS-direktivet och informationssäkerhet så har nämnden redan under 2022 intensifierat och utvecklat sitt informationssäkerhetsarbete. Nämnden har ett arbete att göra för att exempelvis komma ifatt med de informationssäkerhetsklassningar som behöver göras. Men grunden och förutsättningarna för det arbetet har tagits fram och påbörjats under 2022.

Nämnden instämmer inte i revisionens slutsatser att arbetet befinner sig i en etableringsfas. En struktur har tagits fram under 2022 och arbetet har även påbörjats. Det finns begränsningar utifrån att arbetet är tidskrävande vilket gör att man inte hinner med så många granskningar som man skulle behöva. Under 2022 har nämnden genomfört fler informationsklassningar än något tidigare år och arbetet fortsätter under 2023. Just nu pågår en inventering av alla system som förvaltningen använder och som behöver klassas. System som omfattas av NIS kommer att prioriteras under hösten. Alla avdelningar utbildas också i hur klassningarna går till så att tempot ska kunna höjas men nämnden väntar också på att stadsledningskontoret ska underlätta arbetet genom fler normerande klassningar.

Under våren har en lokal anvisning för informationssäkerhetsarbetet tagits fram. En inventering av befintliga verksamhetssystem pågår som underlag för att prioritera informationsklassningarna. I samband med det inventeras också nämndens hantering av personuppgifter.

Nämndens uppfattning är att det inte råder någon oklarhet om vilka funktioner som ansvarar för att driva arbetet med informationssäkerhet framåt. Nämnden följer den ansvarsfördelning som stadsledningskontoret beslutat i tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet och ansvarsfördelningen förtydligas också i de lokala anvisningarna som har tagits fram under våren. Där framgår

att nämnden är ytterst ansvarig, därefter är det stadsdelsdirektören i egenskap av informationsägare. Respektive verksamhet och chef äger den egna verksamhetens informationshantering. Utöver detta har nämndens informationssäkerhetssamordnare i uppdrag att både stödja och driva på det förvaltningsövergripande informationssäkerhetsarbetet – exempelvis genom att planera för informationsklassningar och utbildningar och genom att revidera arbetssätt och rutiner. En rutin för incidenter kopplade till NIS kommer att tas fram under 2023. Rutiner för personuppgiftsincidenter och för inventering av personuppgifter och personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) kommer att revideras.

Nämnden instämmer i att det finns ett arbete att göra beträffande PUB-avtal, men vill påpeka att nämnden under 2022 har sökt vägledning hos stadsledningskontoret om när man ska teckna PUB-avtal och att man fortfarande inväntar svar i den frågan. Nämnden får dessutom olika information om vad som gäller för tecknande av PUB-avtal i de fall där staden centralt upphandlar och förvaltar system.

Inköpsprocess och löneprocessen

Nämnden har tillsatt resurser för att kunna förbättra arbetet med upphandlingar och inköp. Sedan den 1 mars finns en person på plats med uppdrag att organisera och systematisera detta. Den frågan tillsammans med löneprocessen är två delar som finns med i nämndens internkontrollplan för 2023. Båda kommer därför att följas upp för att säkerställa att bristerna åtgärdats.

Uppföljning av tidigare års granskning

Psykisk ohälsa hos äldre

Vid årsskiftet genomfördes en organisationsförändring inom avdelningen för äldreomsorg. Förändringen innebar att den förebyggande enheten placerades under beställarchef. Syftet är att skapa förutsättningar för en samordnad planering, uppföljning och analys av det förebyggande arbetet. Ett utvecklingsarbete pågår i syfte att förtydliga verksamhetsplanering, uppföljning och analys för den förebyggande enheten år 2023.

Vidare finns en samarbetsgrupp kopplad till det förebyggande arbetet. I gruppen ingår representanter för nämndens pensionärsråd, beställarenheten (äldreкураторer och enhetschef), förebyggande enheten, anhörigkonsulent och hemtjänstchefer. Samarbetsgruppen träffas cirka tre till fyra gånger per år.

En annan viktig del i detta arbete är att beställarenheten genomför regelbundna och strukturerade möten med privata hemtjänstutförare två gånger per år. Vid dessa möten ges bland annat information om nämndens öppna seniorverksamhet. Seniorverksamhetens månatliga programblad skickas även per mejl till alla privata hemtjänstutförare i stadsdelsområdet.

Avdelningschef har regelbundna möten fyra gånger per år med regionens geografiska samordnare.

Inom den öppna seniorverksamheten driver nämnden tillsammans med Region Stockholm samverkansprojektet Sällskap på recept. Det innebär att personal på vårdcentraler och rehabenheter i området ska kunna ge sällskap på recept genom att rekommendera patienter att besöka nämndens öppna verksamheter för seniorer.

Köp av personlig assistans enligt LSS utförd av externa utförare
Nämnden har, efter revisionens tidigare rekommendationer, skärpt rutinerna och avvisar alla fakturor med personuppgifter eller bilagor med personuppgifter. Problemet kvarstår dock att utförare ibland skickar det till inläsningscentralen och att det då kan finnas i ekonomisystemet Agresso under en period. Nämnden informerar utförare löpande och återkommande till utförare att alla ansökningar om ersättning samt tillhörande underlag för beslut ska skickas till nämnden per post.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Ida Malmborg
Stabschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilaga

Stadsrevisionens årsrapport 2022 för Första stadsdelsnämnd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2023-05-25
Ida Malmborg, Stabschef	2023-05-25